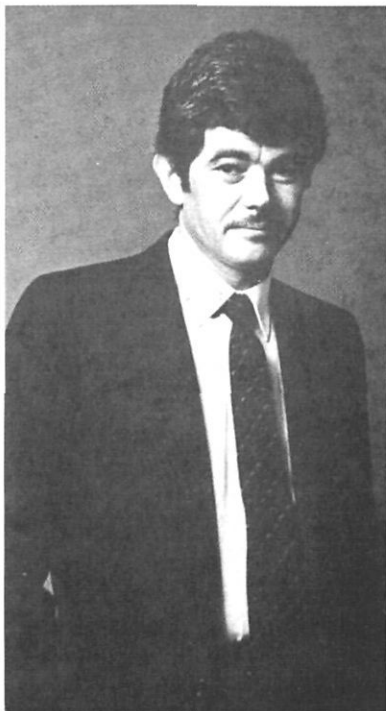

esperit forjat en tantes proves, sabem que aquest tremp també li venia de Girona. En recordar els anys de la infantesa, confessava que la vida li havia arrabassat els antics enlluernaments, i afegia: “Les il·lusions, però, no ens han deixat del tot, que era massa viva la llum gironina que les féu clares i belles”.

Una constel·lació de ciutats

A propòsit de Joan Maragall, Josep Pijoan té escrita aquesta observació: “Com a ciutadà, com a barceloní, Maragall creia que Verdaguer era un excel·lent excursionista, un pagès important. No podeu pas fer-vos una idea de la diferència que hi hagué, en l'època de Maragall, entre la ciutat i la resta del país, la pagesia, la rusticitat, el camp”.

Ara, al cap d'un segle, el nét de Maragall, barceloní també i alcalde de Barcelona, pot afirmar: “Jo crec que l'ideal de societat és aquell en el qual la frontera entre la ciutat i el camp ja no existeix tant”.

Convidat pel Col·legi de Periodistes, Pasqual Maragall va pronunciar a Girona una conferència sobre la Catalunya de les ciutats. Lúcid i distès, va donar una autèntica lliçó, densa i amena alhora, amb il·lustracions didàctiques que ell mateix va qualificar de pàgines viscudes, com ara l'explicació del concepte nord-americà de ciutat a través de l'experiència de la seva estada a Baltimore com a professor —justament— d'economia urbana. Bo i reprenent el fil d'una xerrada feta a Figueres, va tornar a exposar el seu concepte de Catalunya com un sistema de ciutats: “En la taca de la nova cartografia per satèl·lit i en la realitat dels seus fluxos econòmics i socials, Catalunya apareix avui als ulls de l'observador com una xarxa de ciutats, petites i no tan petites, mitjanes i més grans; com un conjunt d'aglomeracions de ciutadans. Catalunya és avui una realitat urbana”.

Europa, va dir Maragall, és també una constel·lació de ciutats: “El que és propi d'Europa són les ciutats. Són cares, complicades, s'han de mantenir... però aquesta és també la seva riquesa”. Recordava que entre Viena i Budapest, entre Viena i Praga, entre Viena i Munic, només hi ha tres-cents quilòmetres, és a dir —si no hi hagués fronteres—, tres hores de cotxe. I afegia: “No hi ha cap més lloc en el món, que no sigui Europa, on això sigui possible”.

Els catalans som, en efecte, un tros d'aquesta Europa tan urbana. I estem, segons Maragall, en el bon camí del futur, perquè la situació òptima és aquella en la qual “el camp està molt més urbanitzat i molt més dotat dels serveis que ara anomenem urbans; urbanitzat en el sentit de la comoditat, de la possibilitat de viure-hi amb un determinat nivell de dignitat, de coneixementss, de contactes humans”.

Tot això venia bé com a teló de fons dels convenis de cooperació cultural signats aquell mateix dia entre Barcelona i Girona. Joaquim Nadal, alcalde de Girona, reblava el clau quan traslladava aquesta teoria al terreny pràctic de l'osmosi indispensable entre les dues ciutats. El tema que aquesta *Revista* va posar sobre la taula en l'editorial de l'últim número assolia així, amb paraules i fets, una nova actualitat.

Barcelona i les Girones

Tema ben viu, aquest de les relacions entre Barcelona i les altres ciutats catalanes que Vicenç Villatoro, en un article premiat de *Serra d'Or*, va anomenar “les Girones”. “No hi ha gaires països —deia— que tinguin aquesta xarxa sòlida de ciutats intermèdies. No tothom té la sort de tenir tantes Girones”.

Pasqual Maragall recorda que Viena és a 300 km. de Budapest, de Praga i de Munic: “Això només passa a Europa”.